

Diagnoosi

HYVIÄ TÖITÄ HELSINGISSÄ

2011 – 2012

Haartmanin
päivystyksessä
tarvitaan luovaa
ajattelua

s. 3

Työpäivät pysyvät kurissa
terveysasemalla

s. 4

Malmin poliklinikalla
psykiatrilta ei puutu
haasteita

s. 5

Viidakkorumpu
houkutteli kardiologin
Mariaan

s. 6

Kaupungin
lääkäreille runsaasti
koulutusta

s. 7

Ammattitaito ja työaika arvossa

Helsingin kaupunki on merkittävä lääkärin työllistäjä. Meillä on perinteisen perusterveydenhuollon lisäksi paljon omaa erikoissairaanhoidoa kaupunginsairaalassa ja psykiatriassa.

Kaupunginsairaala tuottaa perustason somaattista erikoissairaanhoidoa integroituna terveyskeskuksen muuhun toimintaan. Kaupunginsairaala koostuu kudesta sairaalasta, joista kaksi on päivystäviä. Jokainen sairaala on iso kokonaisuus. Sairaaloissa on poliklinista, vuodeosasto- ja kuntoutustoimintaa.

Myös oma psykiatriamme on varsin laajaa. Siihen kuuluu poliklinikkatoimintaa, päiväsaaloita, konsultaatiopoliklinikka, Mielialahäiriökeskus Laaksossa sekä Auroran sairaalassa sijaitsevat vuodeosastot ja ympäri vuorokauden toimiva päivystys.

Viime vuosina terveysaseman lääkärin toimenkuvaa on aktiivisesti kehitetty. Tähän on päästy kehittämällä uusia työtapoja. Lääkäreille niistä keskeisimmät ovat työparimalli ja listautumismallin käyttöönotto.

Pitkä toive on toteutunut: terveysasemien lääkäreillä on nyt työaika. Oppia on otettu menneistä. Voi hyvillä mielin sanoa suolakäivokseksi pilkatun ajan olevan jo takana, sillä lääkäri voi itse hallita työn sekä vapaa-ajan tasapainoa. Kutsumusammattinkaan alle ei ole syytä uupua.

Organisaatiotamme ja työtapojamme uudistetaan, jotta tehtävät selkeytyvät. On tärkeää, että lääkäri saa keskittyä siihen, mihin hänet on koulutettu: hoitamaan ihmisiä. Terveysasemista onkin tulossa yhä moniammatillisempia työpaikkoja, joissa lääkärillä on mahdollisuus ohjata potilaita mielenterveys-, päihde- ja sosiaalialan ammattilaisten avun pariin, jos siihen on tarvetta.

Meillä lääkäreitä tuetaan myös jatkuvalla ammatillisella koulutuksella, johon kaupunki suuntaa vuosittain merkittävästi resursseja. Me haluamme tarjota ammatillisillemme työpaikan, jossa on mahdollisuus tehdä mielekästä työtä ja kehittyä siinä niin arjessa kuin koulutautumalla.

Tervetuloa töihin Helsinkiin!

Laura Rätty

Apulaiskaupunginjohtaja, sosiaali- ja terveystoimi, lääketieteen lisensiaatti

Kuva: Jouni Harala

Missään ei saa saman katon alla näin monipuolista työkokemusta, apulaisylilääkäri Timo Lukkarinen kertoo.

Haartmanin päivystyksessä ovat

Kaikki taidot käytössä

Haartmanin sairaalan päivystyksessä Meilahdessa tarvitaan monipuolisia tietoja, luovaa otetta ja kykyä tehdä nopeita päätöksiä.

– Ripeys, jahkailematon luonne ja riskinsietokyky, luettelee **Timo Lukkarinen** hyvän päivystäjälääkärin ominaisuuksia.

Lisäksi on oltava monipuolisesti kiinnostunut lääketieteestä, kun potilailla on sekä vammoja että akuutteja infektioita.

Terveyskeskuksen ja perustason kirurgisen päivystyksen apulaisylilääkäri Timo Lukkarinen nimeää työn parhaaksi puoleksi – kliseenkin uhalla – sen, ettei samanlaisia päiviä ole. Työ on monipuolista ja haastavaa, ja lähes aina myös kivaa.

– Joskus äkkiliukkaiden jälkeen joku kollega sanoo, että nyt riitti, kun potilaita on virrannut ovesta niin paljon kuin sisään on mahtunut. Aina kuitenkin kaikki ovat töihin palanneet, hymähtää Lukkarinen.

Päivystäjälääkärin toivesää on kylmä, kuiva ja pimeä. Silloin väki ei

juhli ulkona, pelaa jalkapalloa tai pyöräile. Tosin joka päivä joku kompastuu myös kotona tai influenssa-aalto kaataa kaupunkilaisia.

LUOVA AJATTELU NUJERTAA BYROKRATIAN

Iso organisaatio mielletään byrokratian kotipesäksi. Eikä apulaisylilääkäri lähde kiistämään sitä, että hallinnollisissa tehtävissä on omat kiemuransa.

– Lähiesimiehillä on kuitenkin suuri vaikutus siihen, näkykö byrokratia käytännön työssä. Uskon, että meillä se ei ole isossa roolissa.

Lukkarinen osallistuu paljon sairaalan kehittämistyöhön, jonka tulosta on muun muassa juuri käytöön tuleva toiminnanohjausjärjestelmä. Sen avulla voidaan seurata potilaiden kulkua päivystyksessä ja nähdä heti, minne pullonkaulat syntyvät.

– Haluamme ajatella luovasti ja saada työt sujumaan.

Vuonna 2009 valmistunut Haartmanin sairaala on tiloiltaan moderni työympäristö, jonne pääsee helposti julkisilla kulkuneuvoilla. Myös kaikki välineet ja laitteet ovat uusia.

Samaan suuntaan halutaan kehittää hoitoa ja löytää uusia,

potilaalle kevyempiä tapoja parantaa vaikkapa murtumia.

KÄSI HARJAANTUU PÄIVYSTÄESSÄ

Lääkärin koulutusta on arvosteltu kädentaitojen vähäisestä opettamisesta. Päivystystyössä nämä taidot karttavat nopeasti.

– Täällä oppii esimerkiksi ultraäänen käytön, tikkaukset, punkteeraukset ja monta muuta käytännön toimenpidettä, joista on apua kaikilla erikoisaloilla, kertoo Timo Lukkarinen.

– Missään ei saa saman katon alla näin monipuolista työkokemusta.

Lukkarinen kehuu sairaalan hoitotiimejä osaaviksi, keskusteleviksi ja lääkärin työtä hyvin tukeviksi. Eikä malta olla mainitsematta myös päivystystyön perusluonteesta:

– Meillä tehdään töitä myös iltaisin ja viikonloppuisin, mutta se on varmaa, että kun työaika loppuu, niin työtkin loppuvat. Potilaat siirtyvät seuraavaan vuoroon tulevalle lääkärille.

Terveysasemalla nyt

Työaika hallinnassa

Terveysaseman lääkäri kohtaa potilaiden koko kirjon. Uudet työtavat pitävät työajan ja potilasmäärät entistä paremmin kurissa.

– Meillä on ihan oikeasti 37 tunnin työviikko, naurahtaa Laajasalon terveysaseman ylilääkäri **Anne Autio** vastaukseksi kysymykseen pitkistä työpäivistä.

Vanhoista virheistä on Helsingissä opittu. Lääkäreillekin kuuluu työaika.

Keväällä käyttöön otettu uusi listamalli antaa terveysasemien lääkäreille mahdollisuuden suunnitella itse oman työpäivänsä. Mallissa lääkäreille kohdennetaan hänen omat potilaansa ja turvataan hoidon jatkuvuutta. Toisaalta potilaita, joilla ei ole tarvetta pysyvään hoitosuhteeseen, ohjataan tasaisesti kaikille aseman lääkäreille. Tämä tasaa työn määrää. Samalla ylitöiden teko lopetettiin ja palkkaus muuttui kannustavamaksi.

Yllätys Laajasalossa olikin melkoinen, kun huomattiin, että itse asiassa potilaita hoidetaan nykyisin jopa hieman enemmän kuin aiemmin. Työpäivän aikana otetaan nyt vastaan keskimäärin 10–12 potilasta.

– Terveysaseman työtä on vienyt hyvään suuntaan myös lääkäreiden ja hoitajien työparimalli, kertoo Anne Autio.

Työpari vastaa tiiminä yhdessä potilaista. Näin hyödynnetään konsultointia molempiin suuntiin ja lääkärille ohjataan vain ne potilaat, jotka tarvitsevat juuri hänen apuaan.

Kuumeen ja yskän takia sairaalomalappuja tarvitsevat asioivat tänä päivänä hoitajan kanssa.

Ammattitaitoa terveysasemalla pääsee todella käyttämään. Työpäivän aikana tapaa kaikenikäisiä potilaita, joiden vaivat vaihtelevat

Kuva: Riitta Supperi

Lääkärille jää nykyisin entistä enemmän aikaa tehtäville, joissa hänen ammattitaitoaan todella tarvitaan, ylilääkäri Anne Autio summaa.

diabeteksestä kasvohalvauksiin, murtumista vyöruusuuihin.

– Tietoja pitää päivittää jatkuvasti, ja meillä onkin paljon koulutusta sekä lääkäreille että hoitajille, kuvaa Anne Autio.

HYVÄT KONSULTAATIO-MAHDOLLISUUDET

Reilut kymmenen vuotta Laajasalon terveysasemalla työskennellyt Anne Autio sanoo, että terveysasemalla viihtyy parhaiten tekijä, ei pohdiskelija.

20–30 minuutin vastaanotolla potilaan ongelmat ovat moninaisia ja niistä on kyettävä seulomaan olennainen. Lisäksi on oltava hyvä ymmärrys terveyden ja sairauden rajasta, milloin oire on sellainen, ettei voi odotella.

– Tässä työssä on myös jatkuvasti tunnistettava oman osaamisen ja tiedon rajat. Onneksi meidän on helppo konsultoida erikoislääkäreitä. Potilaiden kanssa liikutaan ennaltaehkäisystä neuvolaan, kansantaudeista harvinaisiin sairauksiin, eikä

kukaan voi hallita kaikkea.

Anne Aution uran aikana työn luonne on muuttunut valtavasti. Lääkärinä on tullut potilaiden rinnalla kulkija. Samalla moniammatillisuudesta on tullut terveysasemien arkea.

– Ihmisten kanssa täytyy viihtyä. Terveysaseman lääkärin työhön kuuluu paljon enemmän potilaiden kanssa keskustelemista kuin toimenpiteitä. Monesti potilaiden sairaudet ovat pitkäaikaisia ja niiden seuranta jaetaan hoitaja-lääkäri -työparin kesken.

Terveysaseman lääkärin työtä Anne Autio kuvaa vaihtelevaksi, monipuoliseksi ja haasteelliseksi. Kiireen tuntu päivissä yhä on, kun potilaiden kanssa on hahmotettava usein isoja asioita. Päivät kuitenkin päättyvät useimmiten ajallaan.

– Parasta tässä työssä on se hetki, kun oivaltaa jotain ja haasteellisen potilaan diagnoosi syntyy, tiivistää Anne Autio.

Työtä, jolla on merkitys

Helsingin kaupungin psykiatrina saa haastaa itsensä joka päivä, sillä potilailla on moninaisia ongelmia, eikä diagnostiikassa tunneta ainoita oikeita vastauksia. Onnistumisiakin tulee tasaisesti.

– Monet potilaistamme ovat nuoria, joiden elämään sairastuminen on tullut taitekohdassa, Helsingin kaupungin Malmin poliklinikalla vs. psykiatrina lähes neljän vuoden ajan toiminut, parhaillaan erikoistuva **Katriina Franssila** sanoo.

Mielenterveyden ongelmat koskettavat usein potilaan koko elämää, mikä tekee niiden hoitamisesta lääkärille haasteellista ja merkityksellistä.

– Sairauden lisäksi potilaidemme elämäntilanne on usein heikoissa kantimissa myös muilta osin. Vastataan paljon työttömyyttä ja taloudellista ahdinkoa.

Hoidettavana on kuitenkin ihmisiä kaikista yhteiskuntaluokista ja elämäntilanteista.

Toisin kuin yksityisellä puolella, meillä apua annetaan moniammatillisen tiimin voimin. Lääkärille tämä tarkoittaa jatkuvaa vuorovaikutusta potilaiden lisäksi myös eri alojen ammattilaisten kanssa.

LUOVAA SALAPOLIISITYÖTÄ

Mielenterveyden häiriöihin ei ole yhtä oikeaa vastausta.

– Psykiatrian diagnostiikka on todella haastavaa. Luovuutta tarvitaan hoitotapoja suunniteltaessa, Franssila sanoo.

Aiemmin terveyskeskuksessa työskennellyt yleislääketieteen erikoislääkäri arvostaa työssään myös mahdollisuutta panostaa yksittäisiin potilaisiin. Tyypillisenä työviikkona kaupungin psykiatri ottaa vastaan noin 20 potilasta.

– Vuorovaikutukseen voi oikeasti käyttää kunnolla aikaa.

Lisäksi Franssilan viikko-ohjelmaan kuuluu hoitosuunnitelmien laatimista, tiimikokous oman eri alojen osajista koostuvan työryhmän kanssa, sekä lääkäreiden välinen tapaaminen. Erikoistuvat lääkärit käyvät myös koulutusluennolla.

TYÖT JÄÄVÄT POLIKLINIKALLE

Kuormittavinta psykiatrin työssä ovat Franssilan mielestä itsetuhoiset potilaat.

– Elämän ja kuoleman kysymykset ovat tässä työssä jatkuvasti läsnä.

Työt seuraavat kuitenkin yllättävän vähän töistä kotiin.

– Irti päästämisen on oppinut vähitellen kokemuksen myötä.

Työuran alkuvaiheessa potilastapaamukset usein mietittyivät vapaallakin. Sittemmin sitä on oppinut, että kaikkeen ei yksinkertaisesti pysty.

Töissä myös viihdytään, sillä haasteellisen työn lisäksi ilmapiiri on välitön ja kynnys konsultoida kollegoja matala. Pienuudessa yksikössä myös esimies on jatkuvasti lähellä, vaikka hän onkin kiireinen.

Vaikka työ on välillä raskasta, on töihin tuleminen Franssilan mukaan enimmäkseen mukavaa. Ja onnistumisen tunteista saa nauttia usein.

– Palkitsevaa on esimerkiksi se, kun potilas alkaa lopulta pitkän hoitokson jälkeen käyttää hänelle suositeltuja lääkkeitä, ja parantuminen lähtee kunnolla käyntiin, Franssila hymyilee.

Haasteellisen työn lisäksi ilmapiiri on välitön ja kynnys konsultoida kollegoja matala, Katriina Franssila sanoo.

Kuva: Riitta Supperi

Kardiologiksi kaupungin-sairaalaan?

Viidakkorumpu houkutteli Sakari Mänttärin kardiologiksi Marian sairaalaan.

Kolme ominaisuutta nousee yli muiden, kun pyytää kardiologian apulaisyliääkärinä **Sakari Mänttären** kertomaan, millainen lääkäri viihtyy Marian sairaalan kardiologina.

– Konservatiiviseen kardiologiaan suuntautunut, yhteistyöstä sisätautikollegoiden kanssa kiinnostunut, sekä potilastyössä viihtyvä, Sakari Mänttären listaa ja jatkaa, että myös nuoret lääkärit, jotka haluavat tutustua kardiologiaan saavat Mariassa laajan kuvan erikoisalasta.

Vuonna 2008 juuri kardiologiksi valmistuneen Mänttären houkutteli Marian sairaalaan viidakkorumpu, joka kertoi virasta, työn pysyvyydestä ja palkasta. Siitä lähtien hän on työssään rakentanut kardiologista toimintaa ja osaamista.

– Meillä potilasjoukko on monipuolisempaa kuin HUSissa. Päivystyksessä tehdään paljon diagnostista työtä, hoitolinjauksia ja työhön kuuluu runsaasti keskustelua potilaiden kanssa. HUSin puolelle päätyvä valikoituneempi potilasjoukko ja työsiellä on enemmän toimenpidekeskeistä.

Marian kardiologit työskentelevät päivystyksessä, siihen liittyvällä valvontaosastolla sekä ajanvarauspoliklinikalla. Aina läsnä oleva tehovalvonnan ja anestesiologian erikoislääkäri on päivystyksen tuki.

Työtä tehdään moniammatillisen tiimin kanssa ja hoitohenkilökunnan lisäksi käytettävissä on myös fysioterapeutin ja sosiaalityöntekijän ammattitaito.

Tavoitteena on löytää paras mahdollinen tapa ylläpitää potilaan hyvää elämänlaatua, tapahtui se sitten leikkauksen tai lääkehoidon avulla. Tukea saadaan myös kolmannelta sektorilta. Potilastilaisuuksissa kerrotaan oman erikoisalalan sairauksien hoidosta yhteistyössä sydän-yhdistysten kanssa.

– Preventio on jatkuvasti yhä tärkeämmässä roolissa myös lääkärin työssä.

OSTOSLISTALLA LAITTEITA

Marian sairaalan kardiologinen yksikkö hakee muotoaan.

– Tällä hetkellä vahvistamme teknologiaa kardiologiassa, jotta pääsemme samalle tasolle kuin muilla erikoisaloilla Helsingissä. Se sujuvoittaa töitä, kertoo Sakari Mänttären.

Laajemman laitekannan myötä sairaalassa voidaan myös opettaa useampaa tulevaa erikoislääkärinä, jotka voivat paneutua sekä kardiologiaan että sisätauteihin.

Työpaikkansa parhaiksi puoliksi Mänttären listaa monipuolisuuden, mahdollisuuden vaikuttaa omaan työnkuvaan ja etenemismahdollisuudet. Viikkotyöaika tehdään pääsääntöisesti virka-aikana ja etupäivystykseen on riittänyt myös halukkaita erikoislääkäreitä. Taka-päivystysviikonloppu osuu vanhemmille kollegoille kerran kahdessa kuukaudessa.

Mutta millainen olisi täydellinen kardiologin työpäivä? Sellaisena Sakari Mänttären olisi hyviä kohtaamisia niin kollegoiden, muiden työpaikan ammattilaisten sekä potilaiden kanssa ja niiden myötä potilaita pystyttäisiin auttamaan oikeaan aikaan.

– Sairaalan tehtävä on tuottaa terveyshyötyjä helsinkiläisille. Mutta

Kuva: Riitta Supperi

Marian sairaalassa saa kattavan kuvan kardiologiasta, apulaisyli-lääkäri Sakari Mänttären sanoo.

kyllä täyden kymppin päivä sairaalassa on hypoteettinen juttu, naurahtaa Mänttären.

– Sairaalan tehtävä on tuottaa terveyshyötyjä helsinkiläisille. Mutta

Lääkäriksi Helsingin kaupungille

– Oletko spesialisti vai generalisti, kysyisi Helsingin kaupungin hallintoyli-lääkäri **Jukka Pellinen** lääkäriltä, joka miettii mihin hakeutuisi töihin. Oma luontainen tapa lähestyä asioita määrittelee sopivan työympäristön. Vasta tämän jälkeen kannattaa vertailla yksittäisiä terveysasemia, sairaaloita tai klinikoita.

Laaja-alaisesti lääketieteestä kiinnostunut viihtyy terveysasemalla arvioimassa todennäköisyyksiä potilaista, jotka ovat tulleet vaivansa kanssa ensimmäistä kertaa vastaanotolle.

Kapeaan alaan perehtyvä spesialisti näkee puolestaan yliopistosairaalan vastaanotollaan jo kertaalleen valikoituneen potilasjoukon.

Jos taas molemmat ääripäät kiehtovat, voi sopiva työpaikka löytyä Helsingin erikoissairaanhoidosta.

Helsingin kaupunki eroaa työnantajana selkeästi muista kunnista. Se on merkittävästi myös Espoosta ja Vantaasta kookkaampi.

– Iso yksikkö ei heilahtelee satunnaisvaihteluista, esimerkiksi siitä, että kaupungin kontolle osuu samana vuonna useampi kallista erikoishoitoa vaativa potilas. Meillä lääkäri kirjoittaa lähetteet lääketieteellisin perustein, toteaa Jukka Pellinen.

Kookkaan kaupungin iso hallinto tuo toki myös kitkaa toimintoihin. Sitä voi kuvata Pellisen sanoin demokratian hinnaksi.

VALITSE TIEDON POHJALTA

Helsingin lääkärit työskentelevät terveysasemilla tai kaupungin sairaaloissa, joissa on perustason erikoissairaanhoidon ja kuntoutusta. Potilaat tulevat sairaaloihin joko päivystyspoliklinikoiden kautta tai jatkohoitoon HYKSin osastoilta.

Kuudesta sairaalasta uusin on Haartmanin sairaala, joka on erikoislääkärijohtoinen sisätautisairaala. Keväällä 2014 avautuu täysin modernisoitu Malmin sairaala.

Jukka Pellinen kuvaa Helsinkiä koulutus- ja tutkimusmyönteiseksi työnantajaksi. Helsingin kaupunki varaa vuosittain merkittävästi rahaa koulutukseen. Tutkimustyöhön saa vapaata ja toiminta noteerataan.

Myös johtamista kehitetään pitkäjänteisesti ja sen merkitys koko palvelujärjestelmän toiminnalle nähdään tärkeänä.

Pellinen toivoo, että lääkäreiden palkoista tehtäisiin perusteellinen vertailu, joka auttaisi hahmottamaan todelliset erot julkisen ja yksityisen puolen välillä. Vertailuun pitäisi sisällyttää myös lomakustannukset, eläkekertymät ja verot.

Työpaikan valintaan vaikuttavat kuitenkin monet muutkin asiat kuin palkka.

– Päätöksen tueksi kannattaa hankkia paljon tietoa ja loppujen lopuksi työpaikka kannattaa valita puhtaasti omista lähtökohdista, tiivistää Pellinen.

HYVIÄ TÖITÄ HELSINGISSÄ

Ota meihin yhteyttä, niin kerromme millaisia tehtäviä
lääkäreille on tarjolla kaupungin eri yksiköissä

Eeva Ketola,
johtajalääkäri

Kaupunginsairaala
p. 09 310 42617
eeva.ketola@hel.fi

Antti Iivanainen,
terveysasemien johtaja

Terveysasemat
p. 09 310 42700
antti.iivanainen@hel.fi

Tuula Saarela,
johtajapsykiatri

Psykiatria
p. 09 310 42690
tuula.saarela@hel.fi

Seija Hiekkänen,
johtajahammaslääkäri

Suun terveydenhuolto
p. 09 310 42247
seija.hiekkanen@hel.fi

Tietoja terveyskeskuksen avoimista työpaikoista saat arkisin klo 8 –16 myös palvelu-
numerostamme 010 800 580 tai sähköpostitse terveyskeskus.henkilostohankinta@hel.fi
Avoimet työpaikat ja lisätietoja kaupungista työnantajana: www.helsinkirekry.fi